

Megjelen hetenkint kétszer
szordán és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljauhely, Főter 9 szám.

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyilttérben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

ÉHLERT GYULA,
felelős szerkesztő,

MAJTÉNYI GÉZA,
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 10 korona, félévre 5 kor
negyedévre 2.50 korona.

— Egyes szám ára 10 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petít betűknél nagyobb, avagy
diszbetűkkel, vagy kerettel ellátott hir-
detések tértértek szerint egy négyeszőg
centim. után 6 fill. — Állandó hirdeté-
seknél árkedvezmény.

A válság oka.

Irta: Dr. Grosz Dezső.

— okt. 8.

Évek óta vagyunk tanui az
államkormányzat folytonos vál-
ságának.

A nemzet legjobbjaiból ala-
kult kormányok buknak el, fé-
nyes tehetségek járják le magu-
kat, anélkül, hogy akár ők, akár
a következők a nemzeti ügyet
előbbre vinni volnának képesek.

A kormányok a legtrikább
esetben buknak el valamely prog-
rammpont körüli elvi ütközet-
ben, sohasem vesztek oly csa-
tát, melyben a nemzet megosz-
lott véleménye vonta volna el
tőlük a parlamenti többség bizal-
mát, hanem menniök kellett, mi-
vel Ausztria császára ellentétbe
jött és legyőzte a magyar kirá-
lyt.

Addig, míg a régi szabadelvű
párt fegyelmzett többsége kor-
mányzott s a nyilvánosság fény-
sugarai a politika titkos kony-
hájába be nem világítottak, a
nemzeti függetlenség jelszavá-
nak dagadó vitorlájával evező
ellenzék elhitette velünk, hogy
kormányfőink hazafiatsága,
tehetetlensége s a királynak adott
rossz tanácsok akadályai az al-
kotmányos szabadság fejlesztő
erejének.

A koalícióban szövetekezett

egykori ellenzék s azok élén az
ugynevezett nemzeti vezérek ura-
lomra jutása óta azonban e tév-
hit elmúlt, mert az ő bőbeszé-
dőségök világánál kétségtelen,
hogy nem a kormányfőink büne,
hogy a nemzeti akarat nem vá-
lósul meg, hogy a nemzeti vá-
gyak nem teljesülnek, hanem
annak okát alkotmányunk azon
legfőbb hibájában kell keresni,
mely az uralkodónak a nemzeti
akaratot absorbeáló hatalmat
biztosít.

A nemzet és király hatalmi
erőviszonyának ezen egyenlő-
lensége minden bajnak a kut-
forrása.

Még oly nemzeteknél is, me-
lyeknek nemzeti dinasztiaja van,
ahol érzsben, törekvésben, ér-
dekben nemzet és király találko-
zik, elemi szabálya az alkotmá-
nyosságnak, hogy a nemzeti aka-
rat érvényesülését a kivályi véto
végleg meg ne akadályozhassa,
legfeljebb újabb consideratio alá
kényszerithesse.

A nemzeti akarat érvényesü-
lésének biztosítása tehát az első
etape azon harevonalon, melyet
a magyar nemzet jövő fejlődésé-
nek érdekében megtenni kell.

A sok meddő harc helyett
tehát tömöríteni kell céltudatos,
kitartó, erélyes magyarosító po-
litikával a nemzet egységét. —
Minden rendelkező erővel meg

kell teremteni a tisztán magya-
rul beszélő, érző és gondolkozó
egységes magyar nemzetet, mely-
nek elegendő ereje lesz aztán a
nemzet és király hatalmi erőinek
a nemzetre most kedvezőtlen
alakulatát a nemzet javára for-
ditani.

Ha lassu, de céltudatos, ki-
tartó, erélyes belkormányzati mű-
ködéssel Magyarországot meg-
szerezhetjük a magyaroknak, ha
megvalósul, hogy 20 millió lélek
egységes akaratának legyőzhet-
len ereje szoritja helyes mederbe
az évszázadok gyöngeségéből ma
már túltengő királyi hatalmat,
akkor kinyílnak a kapuk, melye-
ken keresztül a nemzet vágyai-
nak, érdekeinek teljesülése, ide-
gen érdekek érthető befolyása
miatt hatalomban ugyan nagyobb,
de bölcsességben már egyedül-
állóságánál fogva is kisebb elha-
tározáson hajótörést szenvedni
nem fog.

Álljon hát félre a független-
ségi párt, mely közjogi és gaz-
dasági programjának rohamos
megvalósulását követelő politi-
kájával folytonos rázkódtatáso-
kat okoz anélkül, hogy bármit
is megvalósíthatna és engedje
át a kormányzást egy, a király
bizalmát bíró liberális és a 67 es
kiegyezést nemzeti tartalommal
megtöltöni igyekvő 67-es pártnak,
a mely nyugodt, békés, nemzet és

király közötti egyetértést ápoló,
a nemzet jogait megőrizni és
szélesbíteni törekvő politikával,
Magyarország megmagyarosításá-
nak belkormányzati programjával
hozzon közelebb azon időhöz,
amikor a nemzeti akarat tulsu-
lyát a királylyal szemben alkot-
mányosan kivivhatjuk.

A Kossuth-szobor.

— okt. 7.

Tudvalevő dolog, hogy a sátor-
aljauhelyi Kossuth-szobor elhelye-
zése okából elhatározottat a várme-
gyei szökőkutnak a Wekerle-térre
való átvitele is.

Ezen átvitel foganatosítása azon-
ban mindeztideig késik, sőt amint
tudom, újabban a felett is gondol-
koznak, hogy az átvitel helyét mó-
dosítsák. E végből az illetékes döntő
körök figyelmét felhívom a követ-
kező hirlapi értesítésre:

„Szökőkut az aradi Kossuth-
szobor mögött. Az aradi Kossuth-
asztaltársaság elhatározta, hogy a
Kossuth-szobor háta mögött elte-
rülő parkban huszezer korona költ-
séggel szökőkutat állít fel. Pályá-
zatot nem hirdet a társaság, hanem
felkéri Magyarországi nevesebb
művészeit, hogy küldjék be terveit,
amelyek közül a legmegfele-
lőbbet ki fogják választani s ter-
vezőjét bízzák meg a kivittel.”

Ime, ha az aradiak szökőkuttal
akarják a Kossuth-szobor eszthetikai
értékét emelni; talán mi is gondol-

A ZEMPLÉN TÁRCÁJA.

Mikor a lapom jubilált.

A „Zemplén” számára írta: S. Lőw Róza.

Olyan nyári hangulattal teli őszi
nap volt akkor, mint mikor deres
embernek szerelmi hangulata sóhaj-
ként száll ifjasszony felé. A százesz-
tendős fák koronái az elszálló nap
aranyfényében ragyogó zöldnek tet-
szettek. A sárguló levelke mintha
összebb zsugorodott volna elbujó szán-
dékában. A barnán tündöklő törzsnek
izmos állásában, dacos tartásában,
mély ráncában, mintha az volna bele-
írva: Tűrünk szél koma, hűvös szel-
lődnék, téli zordságnak, mert ben-
nünk, gyökereink tövén remény zöl-
del... Tavasszal kirüggyezünk pat-
tanó örömben! Ha ezer ránc mélyíti
is derekunk. Lombunk koronáin piaci
nyári melege gyenge hajtás, fehér
virág fakad... Ugy, ugy.

Ilyeténképen beszélgetett maga s
festette ékesszavu ajkának csuda ecse-
tével, beszédes szemének kéklőn fénylő
mosolyával a valót. És rám tündöklő
ragyogásával, mese boldogságával uj-
jongva nevetett az egék legszebb ege.
Legkébb világító eszmenyvilága!
Fehér fejével, üde arcával, böles be-
szédivel, magában hordta a reményt

és csüggedést, a tavaszt és telet. Biz-
tatva igéző szemében imádságos sze-
retet és gyengédséggel körülfontó bol-
dagságnak hajnalpiros álma! Buzdító
szava csupa tanulság. Mohón lesem
a régi mesét, mely mindig új marad:

En is fiatal voltam. Aranyos fény-
sávok usztak utaimon. Nefejejtsek
nyilottak lépteim nyomán. Napsugár-
kák kacagtak szemembe. De becs-
vágy, hiúság is égett lelkemben. Hi-
res, elismert akartam lenni. Dolgoz-
tam, míg karom elszibadt, szemem
leesukodott, virrasztásnak kinjárt ne-
vetve. Tikkadt ajkamra nem jutott
ital édessége, ereje. Annál édesebb
értékesebb volt első szerelmemnek
önzeten csókja. Ki hó lelkének szüze-
ségével megvilágítá sorsom fakósá-
gát. Ki mindennel kibékített lágy
ölen, nem ismerve más szenvedést,
vágyat enyéimnél. E fehér galamb
volt szürke kezdetem fénypontja, ál-
dása, vigasza. Szorgoskodva küzdő,
koplaló és virrasztó esztendők mul-
tak, míg névhez, álláshoz jutottam.

Mikor első pályadíjat nyert mun-
kám kézzel-kézre járt, akkor volt él-
temnek hajnalhasadása. Örömtől ra-
gyogó, édes nap volt az! Csókos ga-
lambommal hol sirtunk, hol kacag-
tunk. Egyszerre nagybecsű lettem.
Boldog lázzal, hó lelkesezéssel, vidor
életörömmel dolgoztam. Benső, ösz-

tönszerű parancsnak fegyelme alatt
sietve. A munka nem munka, gyö-
nyörőség vala! Az eszme nem gon-
dolat, élettűz vala! És a dicsvágy,
becsvágy lávaként izzott minden ta-
gomban, eremben pezsdülő erővel
lopva mesét, drámát, fáradságot nem
ismerő tollamba. Mig egyszer fáradt,
fásult, unott lettem. Kiegyezett a szen-
vedély és megdagadt a hiúság. Epp
ott a dicsőség bitor lejtőjén akadtam
össze irigységgel, alacsony számitás-
sal. Ott undorodtam meg a valótól.
Fekete álnokság vigyorgott Mefisztó
pofával a ragyogó dicsfény és zöldelő
babérok körül. Elfordultam azoktól,
kik letépték volna a kicsi babért is,
mi idegölő agymunkától kopasz feje-
met ékiti. Látna az ádáz harcot, mely-
lyel életem szépitése jár, egyet for-
ditottam bitorpalástom és — ideá-
listából realistává vedtettem. Nagy,
pénzes házasságot kötöttem és nyom-
ban megnyílt előttem ezer tündöklő
pálya. Erdemszámban ment még a
szép mosolyom is. Hajh, hajh, a pénz
megoldott szivet, nyelvet és sok meg-
oldhatatlan problémát...

Csak egyet zuzott össze: a sze-
gény, szerény lilomomat. Nem akarta
azontul a házas embert hivatalában
felkeresni. Mentem, mendégéltem, mig
illatától megittasodtam. Egyébként
gépszerűen telt életem. Bágyadtan ró-

zás szint szőtt álmodozásimba a ga-
lambom bugása, ha vállamra gubbasz-
kodott: Ugy-e a régi, boldog álmo-
dat éled mellettem, velem? Idebenn
még fakadnak vágyak, ambíciók ne-
mes szíved kristályos fenekén! Csak
kűnn a fakó pénzvilágban jegecesedik
be szíved melege. Itt lágy könnyű
olvad a te tettetésed és édes csókká
epedésed. Szeress drága, mint én imá-
lak és bízzál, mig én imádkozom.
Életem virága volt e leány, örökké
gyengéd, üdén, harmatos lelkével.
Gazdag szíve volt az én bátorságom,
tetteróm kiapadhatatlan forrása. Me-
leg sugárként szökött az lelkéből lel-
kembe, alkotó vágyat tüzelve agyamba.
És szellemem kéjelgett a munka gyö-
nyörében. De minek meséljem tovább?

Közbeneső élményeim nem érde-
mesek arra. Szürke, hosszú hétköz-
napok végtelen sora. Boruval, keser-
vekkal teli. Magának csak legragyó-
gobb korszakom való. Midőn első
munkám napvilágot látott. Mikor
ujjongásomban majd megfojtam a ga-
lambom, ki könyeim nem győzte le-
csókolni. A remény, a vágy, tudni,
lenni, az szép, gyönyörű vala! Ezt
akarnám a maga lelkébe lopni, sze-
meiben látni! A boldogságos lángot
mi a törekvő, ifju író szívéből kicsap
első elismerésre.

Mindhiába vonakodtam, konokul

NAGYMIHÁLYI SÖR- ÉS MALÁTAGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

Első rangu moderatül berendezett hazai ipartelep. Évi gyártás 30.000 hektoliter. Gyárt Márciusi, Korona és Casinó sör.

Sátoraljauhelyi főraktár: Egyesült Szikvizgyár és Sörnyagyraktár, Justus utca.

Zemplénumegyei képviselőteink: Mezőlaboroz, Sztropkó, Komonna, Varannó, Gálszécs, Királyhelmez, Ferbenyik és Szerenesen
Állandóan friss és zamatos sörrel szállítanak.

kozhatnánk a felett, hogy meglévő szövegeket, ugyancsak a meglévő parkban és annak oly módon leendő szabályozása folytán, hogy a kut a szobor mögé essék. ne úgy helyez-zük-e át, amint azt az aradiak tervezik?

Az adott kérdés tehát az, hogy a mi szövegeink nem akadályoznak a szobor elhelyezésének, hanem éppen a közelben való más elhelyezéssel és külső stíljének csinosításával a szobor értékének emelésére volna felhasználható. Ezt ajánlom az illetők figyelmébe, de azzal, hogy végrevalahára, talán legkésőbb a jövő tavasszal, a mi Kossuth-szobrunk is állíttassék fel.

Fejes István.

A Mikszáth-jubileum.

— okt. 7.

Az egész magyar sajtó nagy tisztelettel és elismeréssel adózik Mikszáth Kálmán írói nagyságának és elismeri, hogy a kiváló író jubileumának országos jelentősége van.

Egy kiváló, minden ízében magyar író ért el azon nevezetes pont-hoz, mely negyven évet jelöl a munkából, melynek halhatatlanságát, maradandóságát már most is meg lehet ítélni értékekben, művészetben, szépségeiben, melyeket visszatükröz.

A nagy író munkálkodásának 40 éves évfordulóján a Mikszáth-jubileum bizottsága nemzeti ajándékkal akarja meglepni az író olyképen, hogy őszes írásainak művészi kiállításban megjelenő kiadásával annak árából adhasson a jubiléum Mikszáth Kálmánnak nemzeti ajándékot.

A diszmű 20 kötetben, füzve 80, diszkötésben 120 koronába fog kerülni s így kétezeröttszáz előfizető biztosíthatja a nemzethez és a költőhöz egyaránt méltó terv megvalósítását.

A Mikszáth-jubileum végrehajtó bizottsága, melynek élén Beöthy Zsolt elnök áll, a nemes ügy érdekében felhívta lapunk szerkesztőségét, hogy Mikszáth Kálmán zempléni vármegyei tisztelőihez következő felhívással forduljunk:

Mikszáth Kálmán ezidén tölti

állítá: Addig fog mesélni, míg nógatni fogják, hogy még, még! És e két szóban fog rejleni a nagy hatalom, ami a maga ősi erejű varázsszavát megszólaltatja, hangzatos szövegekben, büvös danájú mesékben álomba ringatva érző lelket.

S neki fogtam merészen: Ide öleltem képzelődő ifjúságot, sejtelmektől duzzadó leányszíveket, meghazudtolva e rettenetes arcu realizmust, zengtem nekik örök eszményi szerelemről, mely minden női szív fenekén dobog választottja eszményeként. És folyt, folydogált — kedves serkentésre, édes biztatásra az idővel versenyt — halkan mesélő szavam. Mig egyszer elhallgattam buzdított betegyánál. Elhanyagoltam az imádtott ifjúságot az elhaladó öregségért, mert más mesén kellett kezdenem. Biztatni a hanyatlót felgyógyulással, örökszép életrel való reménnyel. És ott-ott, hol a múlt élet elalvó tüzeit élesztgettem, ott ért a magam és betegem öröme. Kedves szóval üzentem a szerkesztő, ünnepeink, jubilálunk cimborá! Szépet írj ez alkalomra! Nem egyet, százat dobbant egyszerre remegő szívem és nagyot kopogott kicsi agyam. Hálás örömben ujjongtam, hogy imigyen vehetek részt írók ünnepén. Megvalósult álmom. Mellém kuporodtak lelkes hűvek csoda varázsu hangjukon szólítgatva: Mindig mesélj ne-

be írói munkásságának negyvenedik esztendejét.

Irodalmunknak ez az öröme-nepe közéletünknek hányatott napjaiban virradt reánk, mikor sokszoros buzgósággal kell ápolnunk a hitet nemzetünk szellemi erejében. Ennek a szellemi erőnek egyik legkiválóbb példája és legfényesebb képviselője Mikszáth. Költészetének szeretete, megbecsülése, elismerése tegyen biznyságot róla, hogy a magunkénak is érezzük azt az erőt, amely e gazdag pálya sugallója, hogy mi is részesei vagyunk.

A mi nemzetünk lelkében, képzeletében és érzésében meleg és derűs, igazszavú és szeretetreméltó, hűséges és biztató: ott ragyog költészetében. Tréfával itél, évődve vigasztal, borongva gyönyörködött, mesélve jövendöl. E költészetnél mi sem tárja fel gazdagabban és elevenebben korunk magyar lelkét; mi sem erősíti jobban idehaza önmagunkban való méltó bizalmunkat; mi sem terjeszti messzebb idegenbe jogunkat a megbecsültetésre.

Köszönjük meg neki; köszönje meg egész nemzetünk. Amint teljes életében azon dolgozott, hogy ez a föld a mi nemzetünké maradjon: fejezzük ki iránta hálánkat azzal, hogy ennek a földnek azt a kicsiny darabját, melyet az ő eleinek, apáink verejtéke öntözött, ajándékozunk vissza neki.

Még pedig akként, hogy az ajándékozó is megajándékozottnak érezze magát. Legjava munkáinak harminc kötetét (20 kötetben), a költő saját szerkesztésében, rendezzük sajtó alá: egész regényköltészetünknek egyik legkiválóbb és legbecsebb gyűjteményét. Árát sokkal kisebbre szabtuk a régi kiadásokénál, mindössze 80 koronára (20 diszkes kötésben 120 kor.) Az előfizetések feléből fedezzük a kiállítás költségeit, másik fele pedig a nagy írónak szánt nemzeti ajándékra jut. Kétezeröttszáz előfizető biztosíthatja a nemzethez és a költőhöz egyaránt méltó terv megvalósítását.

A magyar miveltetéshez és a magyar közértesítéshez, a magyar észhez és a magyar szívhez fordulunk. Akiben ereje él, lángja ég: egyeseink, intézetek, testületek, hatóságok támogassanak bennünket, Ékesítsünk fel minden magyar könyv-

künk Aniané! Szíved kristályos forrásként buzdogon. Örömmel isszuk, üdítő italát. Szívesen hallgatjuk zsongító csobogását. Megyünk veled, csak vigyél illatos fenyvesek, büszke bércek tövébe, harmatos mezőn, virágos réten, körül-élelő romantikádba; képzeld tüzes álomvilágába! Mondák — és elragadtatva omlottam közéjük. Meséltem és csókoltam. Meséltem és könyeztem...

Mámoromból fel sem ébredtem. E gyönyört neki köszönhetem, ki e menyországas világot megnyitá előttem. Kivel nyomban közöltem: Lelkem, buzdított! Ünnepelel a lapom! Huszonötödik évfordulóra lakomát ülnek érdemes vidéki írónak. Kik szellemük, lelkük erejét, ifjúságuk tüzeit belevitték lelkes írásukba, hazafias cikkeikbe, közügyet szolgálva, magyar nyelven szepítgetve, kulturát fejlesztve, városunk, vidékünk minden egyes polgárát és együttes intézményét buzdítva.

Nemeset dicsőíteni, nemtelent lerántani, a nemzetnek nyelvében élni, fejlődni, haladni, ez az újságírás örök eszménye, eszméje, fáradszónak. E fáradt, de buzgón tovább haladó szellemi munkások összegyűlve visszatekintenek elmúlt idők verejtékes, nehéz éjszakáin. Lelki szemek előtt a megírt munkahalmaz, melyhez de sok, szertefoszlott, szépséges illúzió fűződik! Mely most parázstüzi

tárt, minden magyar könyvtárnak ezzel a diszével: Mikszáth Kálmán munkáinak jubiléus kiadásával.

Nemcsak a legméltóbb koszorut fonjuk így, hanem a nemzetnek legbiztosabban termő magot hintünk.

Budapest, 1909. szept. havában a Mikszáth-jubileum bizottsága:

Apponyi Albert,
elnök.

Midőn e felhívást a közönség érdeklődő figyelmébe ajánljuk, közöljük, hogy a Mikszáth-jubileum bizottság gróf Apponyi Alberttel, mint elnökkel élén 17 diszelnökből, 45 tagu végrehajtó bizottságból, a hatalmas nagybizottság és a hölgybizottságból áll.

A nagybizottság tagjai között vannak Zemplén vármegyéből: Dókus Gyula, Ferenczy Sándor, Hadik-Barkóczy Endre gróf, Harkányi Frigyes báró, Harkányi János báró, Mailáth József gróf, Meczner Béla, Meczner Gyula, Vay Béla báró.

A hölgybizottság tagjainak diszses sorában pedig Zemplén vármegyéből a következő neveket látjuk: Andrássy Gyuláné grófnő, Hadik-Barkóczy Eudréné grófnő.

Tátrai kirándulásunk.

— okt. 8.

Az idei tanévben szakítottunk intézetünknek azzal a tradíciójával, amely csupán az egy napra terjedő kirándulásokat kultiválta. De e szakítással nem akartunk a multbeli eljárásunk felett pálcát törni, mert a magam részéről, bár ez első nagy kirándulásunk jól sikerült, azaz az ifjúság költsége és fáradsága bőséges kárpótlást nyert, még ezután is inkább az egy napra terjedő kirándulásnak vagyok a híve. Mert mi is a célja a kirándulásnak? Célja elsősorban az, hogy az ifjúság történelmi és természettudományi ismeretei reális alapot nyerjenek, hogy a tanár és tanítvány közötti viszony közvetlenebbé váljék s hogy a tanulók élettapasztalatokra tegyenek szert. A felsőbb tanhatóság a több napra terjedő kirándulásoknál célul azt is kitűzi, hogy az ifjúság már előre több évre megállapított terv szerint hazánk szebb tájait megismerje. De két bök-

remények kiégett hamutorlaszának tetszik. Vidéki újságíró sorsa meddön harcolni, piei, fényes fegyverrel elismerés, jutalom, dicsőség ingerlő kilátása nélkül. Dolgozni, várni. Dolgozni, remélni. Dolgozni, lelkesülni becsületes szándékkal, őszinte ragyogással. Addig szántani rózsás képzetek lélekemelő segítségével, ragyogó világgá varázsolts fehér papírosán, míg az élet a maga részét leszántogatta merengő arcán, hogy aztán didergő fagyot hozó dér leppe el elmékedő halantékát. És küzdelmes éveinek torán beérje tiszteletteljes kézzorítással, meleg kocintással. — Istenkém! Mikor éri mind őket méltó ünneplés? Mint szeretném körülfürni gondolkodó homlokukat babérral! Érje őket dicsőség, mert eszményekért küzdenek, lelkesülnek. Látja-e, érzi-e, miként ünnepelek teljes lelkemből! Sejtje-e nagy örömem, ünnepi hangulatom csókos leheletét, rajongásom meleg áradását! Ezernyi szikrázó reménységű nevet aranyos jökeket teremtvé szívem fenekén. De mert ujjongó öröm, áldásos ünnep nem lehet el hálá és imádság szent érzése nélkül, azért Istenemhez emelem lelkes abbéli kérelemben, hogy áldásbándusan jutalmazza mindazt, amit közjótékonyaságért irtak az írók — s hozott a lapom. A jubiléus lapom!

kenő van itt: az egyik, amelyet tréfásan is felfoghatunk, t. i. hogy a szép tájakat meg kellene állapítani, ami könnyű, ha konvencionálisan vesszük a dolgot, de nehéz, ha a dolgot lényegéig hatolunk. Mert hogy a szép, jó stb. elvont fogalmakról mily eltérők a vélemények, azt mindannyian nagyon is tudjuk. — A másik bökkenő, amelyet nagyon is komolyan kell felfognunk az, hogy még oly szolid életmód mellett, mint amilyent mi éltünk e kirándulásunkon, mégis sok pénzbe került az s több szegény sorsu tanuló emiatt maradt el a kirándulástól. Igaz, hogy két év óta van kirándulási alapunk, de ez kevés az összes szegény sorsu fiúk felszerelésére. A több napos kirándulásoknak nagy hátránya az, hogy a felületesség elkerülhetetlen s esetleges rossz idő esetén, vagy ha nem eléggé változatos a programunk, ki vagyunk annak téve, hogy a szellemi nyereség nem lesz arányban a költséggel és a fáradsággal. Az egy napos kirándulásnál ilyen esélyek kevésbé fordulhatnak elő s ami a legfontosabb, a kiadás senkit sem akadályoz meg a részvételben. Az ilyen kirándulások, amelyeknek fő jellemvonása az alaposság, alkalmasak a kirándulás iránti érdeklődés felkeltésére, az érzék fejlesztésére és a helyes módszer elsajátítására. S különösen kultiválnunk kell az egy napos kirándulásokat már azért is, mert közvetlen közelünkben a fontos történelmi nevezetességeknek és érdekes természeti jelenségeknek egész légiója van.

Még több oldalról meglehetne a kérdést világitani, de ezeket mellőzve áttérek kirándulásunk főbb mozzanatainak megismertetésére, némi magyarázatot is fűzve azokhoz.

A Magastátra érdekességét az teszi, hogy kicsi s így könnyen áttekinthető, s hogy csúcsai nem nagy magasságuk dacára is hatalmasak, mert a Vág és a Poprád folyók alacsony völgyéből hirtelen emelkednek ki. Meredek sziklafalainak szemlélésében kifáradt szemünk kellemesen pihen meg a tengerszemeknek nevezett sima felületű, átlátszó kék színű tavain. E tavak vagy a hegység csúcsainak lábánál helyezkednek el, mint pl. a Csorbató, vagy a csúcsok között, mint pl. a Poprádtó. Nem helyes a tengerszem elnevezés, mert e tenger fogalmával szorosan együttjár a mélység sajátsága, már pedig ez e tavaknál nincs meg, mert a legmélyebb is alig mélyebb 70 m.-nél. Keletkezésük a jégkorszakra vezethető vissza, amikor is a hidegebb éghajlat miatt a Tátrában is megvoltak az Alpok ékességei: a jégárok. A jégárok által lehozott morénák alkották a Csorbató medencéjét s a jégárok fenékvájó hatása mélyítette ki a Poprádtó medencéjét.

A Magastátra érdekes természeti jelensége a Tarpatok vizesései. E vizesések keletkezését a talaj szerkezetével hozhatjuk összefüggésbe. A vízszintes rétegzésű gránit rétegeinek végződésénél keletkezett meredek rétegfelület a kőzet keménysége miatt a víz nem tudja elbontani s így azon által szökken vizesést alkotva.

A dobsinai jégbarlang egész Európának egyik csodás természeti jelensége. A jégbarlang eredetileg vagy 300 m. magas hatalmas üreg volt, amelyet fenekétől kezdődőleg a jég már nagyrésztben kitöltött. A jég gyarapodása folyton tart úgy, hogy idők múltán a jég a barlangot teljesen be fogja tölni. A jégre ráhelyezett s járdaul szolgáló vastag deszkák felső pereméig néhány év alatt felnövekszik a jég. Az elhagyott járdákat, lépcsőket, korlátokat stb. kérélelhetlenül vonja be a jég, amelynek látása önkénytelenül is eszünkbe jut-tatja azt a Földünk folytonos kihü-

Sajnálhatja Erdélyi Kassa, Főutca 55. szám a.
(a színházzal szemben)
uj férfi- és gyermek-ruha áruházának OLCÓ áraitól.
Nagy választék! Szabott árak!

lésével kapcsolatos feltevést, amelyet Madách is oly szépen leírt, t. i. hogy a jég fogja Földünkön az utolsó életműködést megszüntetni. A dobsinai jégbarlang keletkezését a következőkben foglalhatjuk össze. A jégbarlang szája majdnem 1000 m. magasságban van a tenger színe felett és felfelé nyílik. Tél folyamán a hideg levegő behatol a barlangba, amely nyár folyamán is ott megmarad, mint-hogy nehézségénél fogva felfelé hatolni nem képes s a külső meleg pedig nem képes átmelegíteni. A barlangba beszivárgó víz tehát az állandóan 0 C° alatti levegő hatása következtében megfagy. A jégnek igen különböző válfajaival találkozunk: megtaláljuk az acélos folyóvízi jeget, a kevésbé acélos tavi jeget, a már lágy firnjeget stb.

A jégbarlangtól lejjöve, utunkat a vadregényes sztraczenai völgyön folytattuk. De erről majd más alkalommal.

Visegrádi János.

Hiány a városi pénztárban.

Valkovszky Elek meglötte magát.

Hütlenségen ért pénztáros.

— okt. 9.

Izzalmat keltő, váratlansága folytán is megdöbbentő, szomorú szenzációja van Sátoraljauhelynek. Egy mindenütt puritán, becsületes embernek tartott férfi ragadott folyó hó 7-ikén este fegyvert kezébe, hogy halálával váltsa meg a bűnhődést, vagy azt a bünt, hogy hütellenül kezelte a város vagyonát.

A férfi, aki szánandó hőse ennek a tragédiának, Valkovszky Elek Sátoraljauhely rend. tanácsú város pénztárnoka, ki fején az önzeke lett sebbel, ott fekszik tompa testi fájdalomban, lélekgyötörtén az „Erzsébet” kózkórház egyik betegágyán.

Megdöbbenve, a váratlan csalódástól kijózanítva, mely szomorúsággal áll a város közönsége e szomorú esemény előtt. Az emberek csoportokba verődve tárgyalják, hogy egy ember, kit felelősségterhes, de előkelő állásba helyezett a köz bizalma, mint lett, mikor lett és hogyan lett áldozata az általa kezelt pénz ördögi inceselkedésének. A boszorkányos kísértesnek, mely elfojtotta benne a lelkiismeret tiltakozó szavát, megfosztotta uri, becsületes érzésétől s diadalmaskodva odaragadta az ellenállani nem tudót a bűnös utra.

Mikor az öngyilkossági kísérlet riasztó híre a rossz hírek rohanásával szárnyra kelt s köztudomásúvá lön: mindenki másban kereste az öngyilkosság okát, nem a tulajdonképeni bűnből. Találgatások, különféle feltevések merültek fel az izzóvá lett levegőben, bizonyosságul annak, hogy oly erős volt a közbizalom Valkovszky Elek intakttságában, hogy a hütelien kezelést s az öngyilkossági kísérletet kapcsolatba senki se hozta. Szinte lehetetlennek tetszett, hogy Valkovszky Elek a már most kiderített bűn súlyával lelkében, szokott komolysággal, de kedélytele szívvél s lélekkel — amit visszatükrözött egyénisége minden társaságban — járhatott közöttünk. Az arca mindig nyugodt volt, homlokán nem ült mély gondok ráncsa, kedélye nem változott mélabusra, nem látszott szemén, vonásain, mintha titkos bu, önvád, vagy egy titkolt bűn nagyságának terhe bántaná. Nem tükröződött vissza róla a felfedeztetés megriasztó sejtelve, olyan volt, egy volt mindig, mint akinek ismertük éveket óta.

Ki gondolhatta volna, hogy ez a külszín család volt s a vétek tudatától kinzott, gyötört lelket takart, melyet csak akkor ismerhettünk meg, mikor Valkovszky Elek a fejének irányzott lövéssel maga tette le bűnössége bizonyítékát a nyilvánosság elé, mely úgy hatott a közvélemény

előtt, mint egy ijesztő, visszavonhatatlan gyónás. Mikor „eddig és ne tovább”-ot parancsolt a sors: Valkovszky Elek úgy akart meghalni, a hogy élt, egy percig sem akart élni bélyegzetten a nyilvánosság előtt, a maga szigorú bírása akart lenni, hogy ne láthassa a nagy összeomlást. De az ember-sorsot kormányzó hatalom nem akarta elfogadni az életet a bűn váltságdíjával és parancsa visszahívta ide életre még.

Az öngyilkossági kísérlet okait csak másnap, folyó hó 8-ikán derítette ki a Valkovszky kezelte városi pénztárban megtartott hivatalos vizsgálat. Azóta tudjuk az igazi okot, hogy e közkedvelt, finom egyéniségű ember, kiről senki sem mert volna ilyen bünt feltételezni: 21,932 korona 99 fillérrel károsította meg a város pénztárát.

Mikor, mely időtől kezdve járt, élt itt közöttünk a szánandó ember büne tudatával: még ismeretlen előttünk. A hivatalos vizsgálat során esetleg kiderülhet még, hogy milyen időközökben s mily összegekben sikadt el a pénz. Mindenesetre jó volna, ha kiderítették ez, mert az adatok egymásutánjában hü tükrét kapná a jellembuvár a bűn fokozódó hullámzásának, mely elsodorta Valkovszky Elek az örvénybe, honnan nem volt szabadulás.

Van ugyanis a sikkasztás büne folyamatának egy általános képe, a bűnös lélek mélységeit kutató jellembuvárok szerint. A becsületes ember egy könnyelmű, önfeléd, lázas pillanatában azzal a tudattal veszt el az idegen pénzből, hogy visszateszi. A cselekedet nem látszik bűnnek, mert a lelkiismeret szavát elcsitítja az erős elhatározás érzete, hogy az összeg visszakerül a régi helyre. Esetleg beálló pénzszükség, vagy az idő elszámítása azután lassankint megismerteti a bűn titkos utait, a palástolást; a lavina nő s egyszerre elvész a visszaadhatás, a bűn jóvátételének reménye s elérkezik a gyötörő, kínzó tudat s a felfedezhetős félelme. És ekkor már nincsen ellenállási érzés. Eljön a léleknek egy nagy felindulása, válsága, mikor tehetetlenségében, elzárva a menekülés minden útjától egy nagy viharu lelki harc után megcsendesül abban az érzésben, mit a magyar nyelvben „most már aztán mindegy!” szavakkal lehet kifejezni. Ez már azután az esztelenségek ideje, mikor a rohanó árral dacolni gyenge s erőtlén a bűnös. Bizonyosan ezen érzelmek viharozása váltakozott Valkovszky lelkében is.

Bármint legyen is, a zord, másithatlan eset itt áll a maga ijesztő, elszomorító valóságában és ha nem is rokonszenvezünk a bűnnel, egy emberi lélek gyötörődésének s a bukásnak látása a nemes szivekben fájdalmat s szánakozást keltő.

A sors azonban nem engedte azt, amit Valkovszky Elek fegyverével elérni akart s így lesznek ennek a tragédiának még szomorú mozzanatai, melyekre máris elszorult szívvel gondol a nemesérzésű ember, noha még távol áll is tőle... Fájdalmas tudat az is, hogy kellemetlenség vár a pénztáros ellenőrzésére hivatott városi tisztviselőkre is.

A szenzációs öngyilkossági kísérletről alábbiakban számolunk be:

A városi pénztár vizsgálata.

Folyó hó 7-én délután fél négy óra tájban Dókus Gyula alispánnal élén Pintér István vármegyei árvaszéki elnök, Szirmay István vármegyei főügyész és Kapu Gyula számvizsgáló, mint vizsgáló bizottság megjelent a városi pénztárban, hogy megtartsák a rendes évi vizsgálatot.

A vizsgáló bizottság munkájában részt vett Kiss Ödön h. polgármester, Reichard Salamon h. ügyész és Szöllösy Sándor városi főszámvéző is.

A pénztárban tudvalevőleg a gyámpénztári s házipénztári ügyek külön kezeltetnek. A bizottság legelsőbben is

a gyámpénztárt vizsgálta meg, mely vizsgálat este fél nyolc órakor nyert befejezést.

A vizsgálat befejeztetvén, a vizsgáló bizottság mindent rendben talált, sőt a gyámpénztár pénz és értékkészletében még pár fillér többlet is mutatkozott. A vizsgálat befejezése után azután Dókus Gyula alispán a háztartási s gyámpénztári értékek befogadására szolgáló pénzeszkevényeket lepecsételte, az ellenőr s pénztárnok kulcsaival becsukatta s azután a kulcsokat magához véve azzal távozott, hogy másnap folyó hó 8-án reggel a vizsgálatot folytatni fogja a háztartási pénztárban.

Itt említjük fel, hogy Kiss Ödön h. polgármester legutóbb július havában tartott a pénztárban vizsgálatot s mindent rendben talált.

Az öngyilkossági kísérlet.

A vizsgálat befejezése után Valkovszky Elek haza ment Deák-utcai lakására. Sokan vannak, akik látták, amint 8 óra tájban lehajtott fővel, gondolatokba merülten haladt lakása felé.

Oththon asztalához ült s neje és sógornője társaságában, ki a ház vendége, beszélgetett. Valkovszky Elek komor, zárkózott volt, de ezt hozzátartozói a munka utáni bágyadságnak tudták be.

Majd felállt s a szobában járni kezdett s az egyik nyitott ajtó küszöbén látatlanul elvette revolverét s fejének tartva elsütötte. Csupán neje volt az öngyilkossági kísérlet idején a szobában, aki a dörrenés hallatára elájult. A golyó nem tévesztett célt, befuródott a jobb halanték mellett, de Valkovszky Elek nem vesztette el eszméletét. Feleségét felsegítette s a dörrenésre berohanó háziaknak, kik először azt hitték, hogy Valkovszky Eleknel történt valami szerencsétlenség, — utasítást adott, hogy orvosért küldjenek.

A lövés zaját a szomszédbeliek is meghallották s mikor meglátták dr. Chudovszky Mór közkórházi főorvost, ki a pénztárnak segélyt nyújtott, azonnal szárnyra kapott Valkovszky Elek öngyilkossági kísérletének híre.

A sebesültnek sebet dr. Chudovszky Mór látta el kötéssel, ama meghagyással, hogy másnap reggel Valkovszkyt vigyék fel a kózkórházba.

A riasztó hír vétele után Valkovszky Elek sokan látogatták meg az éj folyamán, így Schmidt Lajos rendőrkapitány, ifju Bánóczy Kálmán, Simsa Ödön s Arnótfalvy Emil pénztári ellenőr. Az eszméletlenül levő sebesült csak Arnótfalvynak jelentett ki annyit tette okáról, hogy neki több ezer koronás bankjegye volt a pénztárban s most csak 2-3 darab van. Valaki ellopta tőle s ezért követte el tettét.

A kózkórházban.

A sebesült másnap folyó hó 8-án reggel eléggé jól érezte magát, úgy, hogy a kocsirol, melyben felesége s ifju Bánóczy Kálmán kísérték fel a kózkórházba, saját lábán szállt le.

A kózkórházban Schmidt Lajos rendőrkapitány is felkereste, de Valkovszky öngyilkossága okáról nem nyilatkozott.

Délelőtt azután dr. Chudovszky Mórnak sikerült a golyót eltávolítani s ha komplikációk nem állanak be, Valkovszky Elek fel fog gyógyulni.

A hír hatása.

A reggeli órákban, mikor az öngyilkossági kísérlet híre általánosan köztudomású lett: még senki se tudta biztosan az okokat, melyek a sajnálatos eseményt előidézték.

A hír legjobban a vizsgálati bizottság tagjait lepte meg, kik természetesen folytatták a pénzvizsgálatot, revízió alá véve a még át nem vizsgált házipénztárt.

A vizsgálat folyamán azután kiderült a bűn s megfajtásra lett az öngyilkossági kísérlet indító oka. A

déli órákig tartó vizsgálat során ugyan is nyilvánvaló lett, hogy Valkovszky Elek 21,932 korona 99 fillér erejéig károsította meg a várost.

A pénztári hiány.

A háztartási pénztár hiánya pontos összegben 21,932 kor. 99 fillér. Ebből készpénz 21,090 kor. 19 fillér, közigazgatási letét pénz: 842 kor. 80 fillér.

A hiány megállapítása után a bizottság a pénztár kulcsokat lepecsételve átadta Kiss Ödön h. polgármesternek azzal az utasítással, hogy a képviselőtestületet sürgősen hívja össze, a felfüggesztett pénztárnok helyettesítésének ügyét elintézni.

Dr. Szirmay István vármegyei főügyész pedig megtette az intézkedést a biztosítás iránt a hütelien pénztáros vagyonára, mely csupán szőlőből s butorából áll, de — között hírek szerint — túlterhelt állapotban.

Összeomlás.

Mikor a hiány, mely a rendszeres vizsgálat során még esetleg nőhet is, kiderült: a város közönsége a hütelien kezelés hírével körülbelül azokkal az impressziókkal fogadta, amit cikkünk bevezető részében elmondottunk. Sőt, hogy a meglepetés nagyobb legyen kiderült, hogy Valkovszky Elek lelkét más bűn is terheli.

Valkovszkynek ingatlanai, szőlőjén kívül nincsenek s a szőlőnek fele is Valkovszky Eleknek nevére van kebeleztve. A szőlőbirtok agrárkölesőnel van terhelve s ezenkívül Valkovszkynek a helybeli pénztintézeteknél 10,000 koronán felüli váltóadósága van, mely váltókat Valkovszky felesége nevére hamisította. Ezt a bünt különben Valkovszky úgy feleségének, mint Schmidt Lajos rendőrkapitánynak, tanuk jelenlétében bevallotta.

A kárból aligha térül meg valami s a hitelezők már is esődot kértek a vagyonra. Valkovszky természetesen ezenkívül nyugdíját is elveszíti, úgy hogy ha életben marad, teljes nyomorúság vár reá.

Ennek a nagy összeomlásnak végén tehát úgy áll előttünk Valkovszky Elek, mint sikkasztó s váltóhamisító, ki könnyelműségével teljesen tönkretette önmagát úgy vagyonilag, mint erkölcsileg, s — mint a következmények mutatják — az ellenőrzésére hivatott tisztviselőkre is nagyon mélyen fog kihatni elkövetett bűne.

Valkovszky Elek, mint végzett orvos-növendék 20 évvel ezelőtt került a városházához, illetve nagyközséghez. Először rendőrtolonok volt, majd ellenőr lett a nagyközségél, míg a közbizalom jelenlegi állásába nem emelte. A karrier ime: véget ért.

Fegyelmi az ellenőrző tisztviselők ellen.

Dókus Gyula alispán természetesen fegyelmi vizsgálatot rendelt el azon tisztviselők ellen is, akik hivatottak voltak a pénztárnok közvetlen ellenőrzésére. Kiss Ödön h. polgármester, dr. Reichard Salamon h. ügyész, Szöllösy Sándor számvéző és Gáthy Géza közig. gyakornok azok, akik ellen fegyelmi vizsgálat lett elrendelve. Valkovszky Elek büne miatt így fegyelmi vizsgálat éri most becsületes tisztviselőinket is. Bizonyos, hogy Valkovszky már huzamosabb idő óta rendszeresen palástolni tudta a hiányt olyan fortélyllyal, melyet csak a részletes vizsgálat deríthet ki.

A nevezett tisztviselők ellen a fegyelmi eljárást elrendelő alispáni véghatározat a következő:

Zemplén vármegye alispánjától.

19,316/1909. szám.

Véghatározat.

Kiss Ödön Sátoraljauhely r. t. város h. polgármestere, Reichard Salamon dr. h. városi ügyész, Szöllösy Sándor számvéző és Gáthy Géza közigazgatási gyakornok ellen az 1886. évi XXII. t.-c. 90. §-ának a) pontjába ütköző fegyelmi vétség miatt, ugyanezen t.-c. 90-ik §-ának

értelmében a fegyelmi eljárást elrendelem.

Indokolás.

A folyó évi október hó 7-én és folytatólagosan 8-ikán megtartott pénztárvizsgálat alkalmával megállapítottam, hogy a pénztárból 21,932 kor. 98 fillér hiányzik és mert Valkovszky Elek pénztárnok 7-én éjjel öngyilkosságot kísérelt meg, nyilvánvaló, hogy ez összeget ő tulajdonította el. Ez pedig csak úgy történhetett, hogy az ellenőrzés nem a törvények és szabályok szerint lett foganatosítva. Bizonyítják ezt a következő tények:

A folyó évi március hó 30-ik napján Sátoraljauhely r. t. város házi pénztárának vizsgálata alkalmával a számvérvő által lezárt naplók tanúsága szerint 43,315 korona 57 fillér készpénznek kellett volna a pénztárban lenni, azonban csak 42,125 korona 96 fillér találtatott s az ellenőrzést gyakorló bizottság által csak 32 korona 31 fillér mutatott ki és csak ennek befizetésére lett a pénztárnok utasítva, holott már akkor a hiány 1189 korona 61 fillér volt.

A folyó évi július hó 6-ikán megtartott pénztárvizsgálat alkalmával a számvérvő által lezárt naplók tanúsága szerint 26,331 korona 06 fillér készpénznek kellett a pénztárban lenni, a jegyzőkönyv tanúsága szerint csak 6,643 korona 05 fillér készpénz találtatott anélkül, hogy a jegyzőkönyvben bármely további intézkedés tétellett volna. Mindezek folytán a fegyelmi eljárást el kellett rendelnem.

Ezen véghatározatom jogerőre emelkedése után a fegyelmi vizsgálat foganatosításával Bernáth Aladár tb. főjegyzőt bízom meg.

Ezen véghatározatom ellen a kézbesítéstől számított 15 nap alatt hozzám benyújtandó és Zemplén vármegye közigazgatási bizottságához intézendő felelőbeszések van helye.

Miről Sátoraljauhely r. t. város képviselőtestületét, Bernáth Aladár az iratok kiadásával, Kiss Ödönt, Reichard Salamont, Szöllösi Sándort és Gáthy Gézárt értesítem.

Sátoraljauhely, 1909. okt. 8.

Dókus Gyula,
alispán.

A helyettesítő közgyűlés.

Kiss Ödön helyettes polgármester ma, folyó hó 9-én délutáni négy órára hívta össze a rendkívüli képviselőtestületi közgyűlést, melynek kitűzött tárgya: a polgármester jelentése a megtartott pénztári vizsgálatról s ezzel kapcsolatban a vizsgálatból kifolyólag felfüggesztett pénztárnoki és ellenőri állásnak helyettesítés utján betöltése.

Példátlannul nagy számban vettek részt ezen a közgyűlésen a képviselőtestületi tagok. Az ülésen Patoky Miklós főjegyző elnökölt.

Legelőször a h. polgármester jelentése került felolvasásra, azután az alispán véghatározatait olvasták fel a felfüggesztések s elrendelt fegyelmi vizsgálatok ügyében.

Az első határozat Valkovszky Elek pénztárnokot sikkasztás bűne miatt, valamint a hiányos ellenőrzés miatt Arnóthfalvy Emil ellenőrt állásától felfüggeszti.

A második határozat, melyet fentebb egész terjedelemben közöltünk, a hiányos ellenőrzés miatt Kiss Ödön h. polgármester, dr. Reichard Salamon h. ügyész, Szöllösi Sándor számvérvő s Gáthy Géza ellen fegyelmi vizsgálatot rendel el. A vizsgálat vezetésével alispán Bernáth Aladár tb. főjegyzőt bízta meg. A közgyűlés az alispáni véghatározatokat tudomásul vette.

Azután a felfüggesztett pénztárnok és ellenőri helyettesítéséről határozott a képviselőtestület.

A pénztárnoki s ellenőri állás

ideiglenes betöltésére Bessenyei István képviselő testületi tag Rakmányi Jenőt ajánlotta, mint pénztárnokot s Széchenyi Lajost, mint ellenőrt. A pénztárnoki állás betöltésére ajánlották még Horváth Józsefet és Szűcs Jenőt is.

A közgyűlés hosszas vita után az elrendelt szavazás során 36 szóval 23 ellenében Rakmányi Jenő, h. gazd. tanácsost választotta meg pénztárnokul s Széchenyi Lajost ellenőrrül ideiglenesen.

A közgyűlés után Kiss h. polgármester az újonnan megválasztotaknak nyomban átadta a pénztárt.

HIREK.

— **Személyi hir.** Dr. Chudovszky Móricz, az „Erzsébet” kórház igazgató-főorvosa szabadságáról visszatért városunkba s folyó hó 6-tól kezdődőleg átvette a kórház vezetését.

— **Miniszeri megbízás.** A vallás és közoktatásügyi miniszter a tisztán belső ref. egyházkerület főhatóság alá tartozó sárospataki főgimnáziumra nézve az iskolalátogatás és állami főfelügyelet gyakorlásával az 1909—10. tanévre Géresi Kálmán debreceni tanterületi kir. főigazgatót bízta meg.

— **A csendőrség köréből.** A király Bariss Árpád csendőrszázadosnak köteletségű és igen eredményes szolgálatai elismerésül a Ferenc József-rend lovagkeresztjét adományozta. A huzamosabb időn át a helybeli csendőrszámánál is szolgálatot teljesített kiváló csendőrtiszt ez alkalommal már másodszor részesült királyi kitüntetésben.

— **Halálozás.** Mándi Mándy István Zemplénvármegye nyug. tb. főszolgabírája a felsőzempléni ref. egyház m. tanácsbírája, a homonnai ref. egyház főgondnoka folyó hó 7-én életének 79-ik évében a sátoraljauhelyi „Erzsébet” kórházban elhunyt. A megboldogultat ma délután temették el a vármegye székházából, honnan tisztviselő társai és nagy gyászoló közönség kísérte a köztemetőbe. A köztemetőben állott szorgalmas és buzgó köztisztviselőt nagy és előkelő rokonság gyászolja.

— **Kirendelés.** A kultur miniszter Barta Jánost a zemplénvármegyei kir. tanfelügyelőséghez szolgálatra berendelt állami elemi iskolai tanítót a csörgői állami elemi iskolához rendelte ki.

— **A tisztán belső ref. egyházkerület közgyűlése.** A tisztán belső ref. egyházkerület őszi közgyűlését folyó hó 5-én s 6-án tartotta meg Sárospatakon, a ref. főiskola nagy imatermében. A gyűlésen nagyon szép számban jelentek meg az egyházkerület lelkesi s világi tagjai közül. Az ülésen részt vett Kun Bertalan püspök is, míg világi elnöktársa gróf Vay Béla főgondnok meg nem jelenhetvén, helyette az elnöki széket Meczner Béla főispán foglalta el, mint rangban legidősebb egyházmezei főgondnok. Kun Bertalan püspök, mint egyházi elnök imádsága s a megalakulás után az ülésnek első főbb tárgya a főiskolai igazgató tanács előterjesztése volt a közpénztári költségvetésben mutatkozó hiány megszüntetése iránt. A kérdés felett hosszúságos vita fejlődött ki s az egyházkerület végül Fejes István, Dókus Ernő, dr. Tüdös István, Radácsi György s mások felszólalása után utasította a főiskolai igazgató tanácsot, hogy a főiskola gimnáziumának államszegélyezése iránt tegye meg a szükséges előkészületeket.

— **Elgázolt gyermek.** A vigyázatlan, sebes hajtásnak újabb áldozata van. Folyó hó 7-ikén délután 4 órakor a Széchenyi-téren történt újabb sebes hajtás következtében bal- és jobb kezét nem járt komolyabb következményekkel. Bliszko Pál kocsija haladt sebes iramban a

Széchenyi-tér előtti úton s a sebesen haladó kocsi előtt Kovács István MÁV. gyári munkás 7 éves Lajos nevű fia haladt. A gyermek nem halotta a kocsi figyelemzető kiáltását, a kocsinak pedig már nem volt ideje, hogy a lovakat megfékezze s a balesetet meggátolja. A kocsi elütötte a gyermeket, ki a baleset következtében könnyebb sérülést szenvedett. A sebes hajtás fiatal áldozatának Szepessi Arnold dr. városi főorvos nyujtotta az első orvosi segélyt, kit azután szülei vettek gondozásba s lakásukon ápolják. A vigyázatlan kocsi ellen a rendőrség megindította az eljárást.

— **Népfelkelési időszaki jelentkezős.** Schmidt Lajos rendőrkapitány hirdetőmentet bocsátott ki, melyben felhívja az érdekelt népfelkelők figyelmét, hogy az időszaki jelentkezős folyó hó 28-ikán délelőtt 8 óra 30 perckor fog a rendőrségen megtartatni a m. kir. 33. népfelkelő járás parancsnokságnak értesítése szerint.

— **Elfogott sikkasztók.** Winkler Emil keleni körjegyző és neje, ottani postamester, hivatalos pénzeiből közakarattal csekély 17,000 koronát sikkasztottak el s a pénzmaradékkal Amerika felé igyekeztek. Szerencsésül azonban elhagyta őket, mert Hamburgban tegnap letartóztatták a minta házaspárt. Ugy a postaigazgatóság, mint a kir. pénzügyigazgatóság kiküldött tisztviselői most rovatcsolnak az üresen marad fészekben.

— **A SAC. újabb bajnoki labdarugó mérkőzése.** Folyó hó 17-ikén, vasárnap délután 3 órakor érdekes labdarugó verseny fog lefolyni a Sátoraljauhelyi Athletikai Club Dókus Gyula utcai versenypályáján. A mateoci sportegyesület és a SAC kerületi bajnoki mérkőzést fognak tartani Felsőmagyarország bajnokságáért. — **Helyárak:** Ülőhely 50 fillér, állóhely 30 fill., deákjegy 20 fill. E holnap lezajló mérkőzésre felhívjuk az érdeklődő közönség s a sportbarátok figyelmét.

— **Kitiltott külföldi honos.** A gálszécsi járás főszolgabírája Lakus Vladislav 25 éves, román. kath. vallású, Sanokon született külföldi lakost az ország területéről örök időkre kitiltotta.

— **A Takta szabályozás ügye.** A Takta szabályozhatási munkálatainak keresztülvitele céljából szükségessé vált egyes területeknek kisajátítása. Erre vonatkozólag a kisajátítási tárgyalást legutóbb tartották meg az érdekelt tulajdonosokkal Szerenesen a városháza tanácstermében Thuránszky László vármegyei főjegyző, s dr. Szirmay István vármegyei főügyész. A tárgyaláson részt vett Dienes Barna, az alsószabolcsi tisztai ármentesítő társulat igazgatója is. — Folyó hó 6-án a szabályozásnál szükségeltető hidak átvétele s bejárása végett volt tanácskozás s azután az érdekelt birtokosok Thuránszky László főjegyző és Hönch Dezső államépítészeti főmérnökkel kiszálltak a Takta cément hidjainak bejárására.

— **Vasuti szállítmányok árverése.** A kézbesíthetlen küldemények a vasuti üzletszabályzat értelmében elárverezendők lévén, ezen árverés a sátoraljauhelyi vasuti raktárban folyó hó 27-én d. e. 9 órakor lesz megtartva.

— **Meg kell szokni a vasutat!** A hegyaljai vasut alig néhány nap előtt nyílt meg, így nem csoda ha az ezen intézménnyel eddig nem ismerős vidéki ember kissé elszámitja magát. Abauzsántón vásár volt e héten, mely alkalmából már sokan vették igénybe az új közlekedési eszközt. Egy kéri ember azonban elfeledkezett arról, hogyha oda ér a vonat az ő állomásukra, akkor le kell szállani. Azután jutott eszébe, mikor az ismerő táját tulhaladta. Nem sokat gondolkodott, de kinyitotta a kocsi ajtaját s kiugrott a robogó vonatból. Kiletét nem sikerült megtudni, mert mire a vonat megállott, az atyafi már messze volt az ugrás színhelyétől. Kár nem esett benne.

— **Tokaji bor sorsa Németországban.** Egy boroszlói uri embernek 30 üveg kitűnő hegyaljai bort küldött ajándékba egyik ismerőse. A küldemény néhány nap mulva vissza érkezett azzal az indoklással, hogy a Németországban f. é. szept. 8-tól életbelépett új bortörvény szerint az oda bevitt tokaji borok vegyi vizsgálatnak vetendők alá. Felkellett volna tehát a csomagot bontani, abból 2 palackot kiemelni s azt 35 márka lefizetése után az állami vegykerületi állomáson analizáltatni. Minthogy a 35 márkát a címzett megfizetni nem volt hajlandó, inkább vizsautalta a küldeményt, figyelmeztetve ezzel bennünket, hogy a németnek ajándékba se küldjünk hegyaljai bort.

— **Uj városi és megyei címtár jelenik meg Kassán a „Kassai Hírlap” politikai napilap kiadásában, amely tartalmazni fogja Kassa szabad kir. város és Abauz-Torna vármegye fejlődő kereskedelmének, iparának, a város és vármegye közigazgatásának minden mozzanatát és utmutatóul fog szolgálni mindazoknak, akik érdeklődéssel kísérik egy fejlődő kultur városnak kereskedelmi és ipari mozgalmát. — A könyv kb. 400 oldal terjedelemben fog megjelenni és tartalmazni fogja a város és vármegyében élő minden embernek nevét, foglalkozását, lakását, a város és vármegye összes hivatalait, intézeteit, gyárait stb., stb. — A munka ára 6 kor. és megrendelhető a Kassai Hírlap kiadóhivatalában Kassán, Főutca 33. sz. a.**

— **A földművelésügyi magyar királyi miniszterium megbízásából a Fenyőháza és Rankfüred, állami kezelésben lévő szállodákat a budapesti asztalosok butorcsarnok szövetkezete rendezte be, praktikus sima angol, modern butorokkal, bebizonyítva ezzel versenyképességük és megbízhatóságukat. Ajánljuk t. olvasóinknak eme bizalmat érdemlő Szövetkezet készítményeinek megtekintését és pártolását. Közlebbi adatokat mai számunkban megjelenő hirdetésünk nyújt.**

Menyasszonyi kelengyék

beszerzésére ajánljuk Schön Sándor és Barna D. előnyösen ismert céget.

DUNKY FIVÉREK

cs. és királyi udvari fényképészek műtermében Sátoraljauhely Széchenyi tér 9. Modern irányzatú művészi kivitelű fényképek és nagytások készülnek.

Mindnyájunknak kell néha egy erősítőszert, mert a folytonos munka fárasztó. Kitűnő erősítőszertnek bizonyult a „Skot féle Emulsió” mely főleg csukamáj-olajból áll, csak hogy igen jó ízű és a leggyengébb gyomor is könnyen emésztheti. A „Skot féle Emulsió” minden gyógyszerárban kapható.

— **Kassa kereskedelmi fejlődésnek egyik látványossága az Erdélyi Izsó áruháza. A kiváló kereskedő szaktudományára vall, hogy férfi, fiú és gyermekruha áruházát a legjobb árukkal szerelte fel. A Kassára utazók ne mulasszák el az Erdélyi Izsó áruházát megtekinteni vagy egy próba bevásárlást eszközölni, mert azok sajnálni fogják, hogy nem győződtek meg az olcsó szabott árukról.**

Szemgyógyintézet

van Miskolcon a Csabai-úton levő szanatóriumban.

Henneberg-selyem csak direkt Fekete, fehér

és színes méterje 1 korona 35 fillértől kezdve bluzokra és ruhákra. Frankó és már megvásárolva házhoz szállítva. Gazdag mintaválaszték posta fordultával.

HENNEBERG selyemgyáros, Zürich.

MÜSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ
BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNY VIZ
ÜDÍT-GYÓGYIT

Vese és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál huygkó és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult. Orvosiilag ajánlva.
Főraktár: Tannenbaum Miksa cégnél Sátoraljajhely.

Üvegéből táplált

gyermek, rózsás és teli arcuakká, erősekké és életvidámakká válnak, ha SCOTT-féle csukamájolaj EMULSIÓ t adnak nekik.

A SCOTT-féle EMULSIÓ-ban

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védelmét — a halaszt — kérjük figyelembe venni.

levő tiszta és könnyen emészthető táplálék, gyorsan jóváteszi a táplálkozásnak akármely fogyatkozását.

A SCOTT-féle EMULSIÓ t nagyon szeretik krémszerű ízéért. Kitűnő bármilyen okból eredő erőhanyatlás és gyengeség ellen.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 f.

Kapható minden gyógyszertárban.

IRODALOM.

Az „Adalékok Zemplénnérmegye Történetéhez“ c. havi folyóiratunk 1909-ik évi XV. évfolyamának aug.—nov. havi füzeté a következő érdekes tartalommal jelent meg: 1. Gyapolyfi Pál ispán végrendelete 1278-ból. (II.) Latinból: Dongó Gy. Géza. — 2. Sárospatak város régi szabadalomlevelei. (I.) Latinból: Dongó Gy. Géza. — 3 Zemplén vármegye nemeseinek mutatókönyvéből. (I.) Latinból: Dongó Gy. Géza. — 4. Cime-res peesétlenyematok Zemplén vármegye levelestárában. (II.) Közli: Dongó Gy. Géza. — 5. Kazinczy Ferenc jegyzetei: (III.) Közli: Dongó Gy. Géza. — 6. Határjárás 1602-ben Ujhely és Regmecz között. Latinból: Dongó Gy. Géza. — 7. Észrevételek. Irta: Matolai Etele. — 8. Tokaj-Hegyalja borai az 1807. évi országgyűlésen. (VI.) Latinból: Dongó Gy. Géza. — 9. Sátoralja-Ujhely a vármegyei levéltár indexeiben. (IV.) La-

tintból: Dongó Gy. Géza. — Levéltári közlemények. — 10. Wesselényi levelei. (I—XXXIX.) Ösmerteti és közli: Visegrádi János dr. — 11. Majos Ferenc ellen Cob generális 1677-ben. Közli: Dongó Gy. Géza. — 12. Pilissy István és Fügedy Mihály hadai 1620-ban. Közli: Dongó Gy. Géza. — 13 Zemplén vármegye árszabása a XVII. században. (II.) Közli: Dongó Gy. Géza. — 14. Közlemények Tállya városának levelestárából. (V.) Közli: Kula Pál. — 15. Sátoralja-Ujhely 1759. évi Urbáriumából. (III.) Latinból: Dongó Gy. Géza. — 16. Házvágás esete Ladmócson 1601-ben. Közli: Dongó Gy. Géza. — 17. Sátoralja Ujhely város törvényei a XVII. évszázadban. (X.) Közli: Dongó Gy. Géza. — 18. Jezsuitáknak volt szőlei és ingatlanai a Tokaj-Hegyalján. Latinból: Dongó Gy. Géza. — 19. Bydeskuthy Sámuel naplója. (1728—30.) Ösmerteti: Dongó Gy. Géza. — 20. Zrinyi Ilona adománylevele 1678-ból Csatlós Péternek. (Fénylenyomat.) — Tárca. — 21. 1809-iki legendák. Irta: Mezei Ernő. — Tréfás történetek. — 22. A ezigándi bíró. Irta: Szemere György. — 23. A szerkesztő postája. — Az „Adalékok“ előfizetési ára fél évre 3 kor., egész évre 6 korona. Az „Adalékok“ eddig megjelent füzetéhez készült díszes bekötési táblák kiadóhivatalunkban (Főtér 9. szám) folyton kaphatók.

Uj Idők. Herceg Ferenc lapja október elsején új évfolyamot kezd. A modern magyar szépirodalomnak legkiválóbbjai sorakoznak a lap körül, és munkásságuk legjava az Uj Idők hasábjain jelenik meg először. Az új évfolyam eredeti regénye Szikra tollából származik. A kiváló író ismét kedvence milieujét; a magyar arisztokrácia intim világát kereste fel és kitűnő megfigyeléseit mely pszichológiával egyesítette. A fordított regény igazi amerikai humort mutat be igazán irodalmi feldolgozásban. Horkayné minden számban megszólal; egy önkéntes naplója a katonai élet derült előadásával mulattatja az olvasót. Az Uj Idők előfizetési ára negyedévre 4 korona. Mutatványszámot kívánatra az Uj Idők kiadóhivatala (Budapest VI. Andrássy ut 10.) küld.

KÖZGAZDASÁG.

* A Zemplénnérmegyei Gazdasági Egyesület szarvasmarha díjazásai. A Zemplénnérmegyei Gazdasági Egyesület folyó hó 4-én Töketerében, 5 én

pedig Mezőlaborcon sikerült szarvasmarha-díjazásokat tartott, melyeken egyenkint 750 korona, összesen 1500 kor. államdíj osztott ki kisbirtokosok tulajdonát képező tehének, előhasu, 2 éves és 1 éves üszök után, míg a közép- és nagybirtokosok felhajtott csoportos kiállításai az egyesület által adományozandó oklevelekkel tüntették ki. — A kiosztott díjak nagysága az egyes csoportokban 50, 40, 30, 25, 20, 15 és 10 korona volt. Töketerében felhajtott 220 darab, Mezőlaborcon pedig 160 drb. szarvasmarha. Ez utóbbi járás szarvasmarha tenyésztése valóban nagy haladást mutat az utóbbi években, aminek oka, a községeknek állami közvetítéssel megfelelő % kedvezmény mellett beszerzett jó tenyész apaállatokkal való ellátásában rejlik. Töketerében díjazva lett 37, Mezőlaborcon 40 drb. marha. — A díjakat gróf Andrássy Sándor e. elnök, Nemthy József e. alelnök, György Kálmán gazd. felügyelő, az illetékes járások főszolgabírái, Szilassy György kirendeltségi megbízott, Berzevics Béla e. titkár és néhány vidéki birtokos tagból álló bíráló-bizottság ítélete alapján az egyesület elnöke osztotta ki. A díjazások sikere elsősorban az illetékes járások főszolgabírái buzgóságának köszönhető.

Közönség köréből.

— Alak és tartalomért a beküldő felelős. —

Tanító sors.

Lapunk multit megelőző számában fenti cím alatt, — tolesvai tudósítónk információja alapján egy hír jelent meg, mely szerint Novák Antal tolesvai lakos, róm. kath. iskolaszéki tag, a nyugdíjazás előtt álló öreg kántortanító, Kravjanszky Jánosra vonatkozólag sértő és megalázó kifejezést használt volna. A hirt leadtuk, mert tudósítónk szavahihetőségében nem volt okunk kételkedni, mindamellett fenntartottuk ama gyakorlati elvet: hogy ha ellentmondás történik, annak is helyt adunk s az egész ügyet a nagyközönség bírálata alá bocsátjuk. — Novák Antal 8 iskolaszéki tag által aláírt nyilatkozatot küldött be szerkesztőségünkhöz, melynek betűszerinti szövege a következő:

Nyilatkozat.

Alulírottak kijelentjük, hogy az 1909. szept. 26-án tartott iskolaszéki gyűlésen Novák Antal iskolaszéki tag-társunk ama kijelentést, hogy „a ta-

nító koldulni menjen“ nem állította, azt más iskolaszéki tag mondta, mit aláírásunkkal igazoljuk. Beadó téves információ útján tetette be.

Kelt Tolesva, 1909. október 3.

Sztareczky, Bunda András,
Bodó András, Fridrik Mihály,
Kovácsik P. Bacsád János,
Galamb Imre, Lengyel István,
iskolaszéki tagok.

Szerkesztőségünk újból kérdést intézett az előző információit nyújtott tolesvai tudósítónkhoz, kitől azon választ kaptuk, hogy első tudósítása megfelel a valóságnak s azt mindenben fenntartja.

NYILT TÉR.*)

Nyilatkozat.

A „Zemplén“ és a „Felsőmagyarországi Hirlap“ 1909. évi augusztus hó 25-én megjelent számában nevünk aláírásával egy nyíltírt nyilatkozatot adtunk közre, melyben éles és mint utólag értesültünk, alaptalan vádakkal illettük a „Sátoraljajhely“ című ujságot. Mi a szóban forgó nyilatkozattal csak üzletünk: „A Hegyaljai Borozó“ hírnevét akartuk megvédeni és távolról sem volt szándékunk vele a „Sátoraljajhely“ szerkesztőségét megsérteni. Ez az intenció vezetett minket akkor, midőn a nyilatkozat megírására megbízást adtunk. Az ügyet a magunk részéről őszintén sajnáljuk és a nyilatkozatban foglalt alaptalan vádakért bocsánatot kérünk a „Sátoraljajhely“ szerkesztőségétől.

Sátoraljajhely, 1909. okt. 6.

Zilahy Pál
és
Széchenyi János.

*) E rovat alatt közlöttekört nem vállal felelősséget a Szerk.

Laptulajdonos:
Éhlert Gyula

H I R D E T É S E K.

Hirdetések

a jövő 1910. évi

Zemplén Naptárába

kiadóhivatalunkban

már most felvétetnek.

Tanuló

könyvnyomdánkban

heti fizetéssel

azonnal fölvetetik.

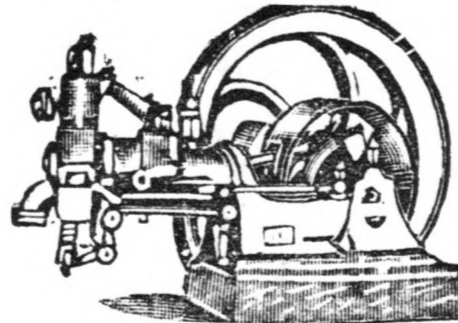
Ágybavizelés.

Azonnali szabadulását jótállás. Felvilágosítás díjtalan. Kor és nem megadandó! Fényes köszönő levelek. Orvosiilag ajánlva.

„SANITAS“ intézet
VELBURG P. 275. Bayern.

Drezdai Motorgyár Részv.-Társ.

Németország egyik legrégebb és legnagyobb motorgyára.

Szállít szakkörökben elismert legjobb gyártmányu Benzin-, Nyersolaj-, Gáz-, Petroleum-motorokat és lokomobilokat — valamint Szívógázmotorokat. —

MEGLEPŐ UJDONSÁG!

Hígyetemes generatorunkkal

a tényleges löerő óránként csak 1 fillérbe kerül.

Vezérképviselet:

Gellért Ignác és Társa

Budapest, Teréz-körut 41. ☎ Telefon 12—91.

Legmesszebbmenő jótállás I Kedvező fizetési feltételek.

Télálló fajalma

szedve, **Egreczky Mihály** gazdaszisztnél, Nagymihály (Zemplén megye), métermázsája helyben 20 koronáért eladó.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régióknak bizonyult háziszer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult közzvényknél, oszónál és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjegyvel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K2.— és ügyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésztnél, Budapest. **Richter gyógyszerertára az „Arany oroslánhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.**

9407/1909. tk. sz.

Hirdetmény.

Czéke, Magyarsas, Imreg és Szürnyeg község betétei az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t.-c. értelmében elkészítettén és a nyilvánosságnak átadtván, ez azzal a felhívással tétetik közzé :

1. hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t.-cz. 15. és 18. §-ai alapján, ide értve e §-oknak az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-aiban és az 1891. XVI. t.-cz. 15. §-a a) pontjában foglalt kiegészítést is, valamint az 1889. XXXVIII. t.-cz. 7. §-ában és az 1891. XVI. t.-cz. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési kereseteket, azok pedig, kik valamely teherátvitelének az 1886. XXIX. t.-cz. 22. §-a, illetve az 1889. XXXVIII. t.-cz. 15. §-a alapján való mellőzését megtámadni kívánják, e végből keresetüket 6 hónap alatt, vagyis **1910. április hó 15. napjáig** bezárólag a tkvi hatósághoz nyújtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886. XXIX. t.-cz. 16. és 18. §-ainak eseteiben — ideértve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis **1910. évi április hó 15. napjáig** bezárólag a telekkönyvi hatósághoz benyújtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogaikat bármily irányban sértve vélik, — ide értve azokat is akik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t.-cz. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis **1910. április hó 15. napjáig** bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmúltán a betétek tartalmát csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azokra a felekre, akik a betétek szerkesztésére kiküldött bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Sátoraljaujhelyben, a kir. törvényszéknél, mint telekkönyvi hatóságnál 1909. évi szeptember hó 27-ik napján.

Wieland,

kir. ítélőtáblai bíró.

Kassa szab. kir. város és Abauj-Torna vármegye CIM- ÉS LAKJEGYZÉKE

1910.

január hó 1-én jelenik meg
5000 példányban

== **Ara 6 korona.** ==

**Hirdetések és előfizetések
a KASSAI HIRLAP kiadóhivatala
címére KASSA, Fő-utca 33. sz. küldendők.**

1908. V. 88/9.

Árverési hirdetmény.

Alólirott bírói kiküldött, mint végrehajtó, ezennel közhírré teszi, hogy Fleischer és társa kassai bej. cég végrehajtonak, meg nem nevezett varannói lakos végrehajtást szenvedtek elleni 231 kor. 95 fillér hátrálékos tőke s jár. iránti végrehajtási ügyében végrehajtást szenvedetteknek lefoglalt s 720 koronára becsült több rendbeli szobabutor, gépek, stb.-ből álló ingóságok nyilvános bírói árverésen eladtnak s árverési határidőül **1909. évi október hó 15. napjának d. u. 2 órája** Varannó községébe, végrehajtást szenvedettek lakásához kitűzetik s ahhoz a venni szándékozók ezennel meghivatnak.

Kelt Varannón, 1909. évi szept. hó 30-án.

Sztankó László,

kir. jb. irodatiszt,
mint kik. végrehajtó.

2321/1909. sz.

Árverési hirdetmény.

A sátoraljaujhelyi kir. járásbíró-ság 1909. V. 302/2. számú végzése folytán Weisz Mór 430 korona tőke és jár. követelésének kielégítése végett **1909. október hó 12-én d. e. fél 9 órakor** Sátoraljaujhelyben alperes lakásán Kazinczy-utca 18. sz. a. I. em. elárverezem azon 1988 koronára becsült ingókat, melyek a sátoraljaujhelyi kir. járásbíró-ság 1909. V. 302/7. számú végzése folytán lefoglaltak, u. m. házibutorok stb.

Ezen árverést akkor is megtartom, ha e végből az 1908. 41. t.-cz. 20. §. értelmében azt kívánni jogosult más foglaltató jelentkeznek.

Sátoraljaujhely, 1909. szept. 28.

Rosner Imre.
bir. végrehajtó.

Kérelem.

Dogály Jánosnak, a tokaji görögök főbirájának neje, született nemes **Papp Julianna** volt. (Elhalt 1843. Búd-Szent-Mihályon). 50 korona jutalomban részesül az a szives kutató, aki okmány-szerűen bebizonyítani tudná, hogy a nevezett Papp Julianna melyik nemes Papp-családból származott?

Válasz a kiadóhivatalba.

LEGUJABB SZERKEZETŰ

CZIMBALMOK

Schunda Venczel József

cs. és kir. udvari hangszergyáros

hirneves gyártmányaiból

nagy választéku

állandó bizományi raktár van

Sátoraljaujhely, Deák-utca 3. szám alatt.

Igen kedvező részletfizetési módokat.

Vidéki megrendeléseket azonnal szállít.

Aki butort

BUDAPESTEN AKAR VÁSÁROLNI,

saját érdekében cselekszik,
ha vásárlás előtt megtekinti a

„BUDAPESTI ASZTALOS IPARTESTÜLET“
védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK ÉS HITELSZÖVETKEZET

áru-csarnokait, melyek a következő helyeken vannak:

VIII., József-körut 28. sz. (Bérkocsis-utca sarkán.)

IV., Ferencziek-tere 1. sz. (a királyi bérpalotában.)

Ezen szövetkezet az „Országos Központi Hitelszövetkezet“ tagja s ennek felügyelete alatt áll.

Vásárlási kényszer teljesen kizárva.

Stilszerű, modern lakásberendezések.

Jutányos árak!

Szavatosság az áru minőségeért.

Az áru-csarnokba kizárólag elsőrangú budapesti asztalosok és kárpitosok dolgoznak.

18664/909. sz.

Zemplén vármegye alispánjától.

Pályázati hirdetés.

Zemplén vármegye „Erzsébet” közkórháznál lemondás folytán megüresedett és évi 1600 kor. fizetés, természetbeni lakos és I. osztályú élelmezéssel javadalmozott alorvosi állásra ezennel pályázatot hirdetek és felhívom a pályázni szándékozókat, hogy az 1876. évi XIV. t. cz. 43., illetve az 1883. évi I. t. cz. 1. és 9. §§-ban előírt képesítettségüket igazoló okmányaikkal felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám október hó 25-ig adják be.

Az állás azonnal elfoglalandó. A kinevezendő alorvosnak az egyes osztályba való beosztása iránt a kórházi igazgató-főorvos intézkedik.

Sátoraljaujhely, 1909. október 2.

Dókus Gyula,
alispán.

Ajánlok azonnali szállításra:

Kárpáti rizike gombát sóban, egy posta-bödön . . . K. 6.—
Kárpáti rizike gombát finoman marinírozva tálaláshoz készen,
1 posta küldemény . . . K. 4.—
Kárpáti vörös afonyát ezukorban főzve klgr.-ként . . . K. 1'60

Herán Károly,

szepességi különlegességek kivitteli üzlete Késmárk.

Gosztonyi Anna,

Werner Sárka czimbalom-tanárnő végzett növendéke,

a tanárnő távozásával

iskoláját átvette és tanítványokat elfogad.

Sátoraljaujhely, Jókay-u. 21.

Aczélgörredőnyt

I-a minőségűt ajánlunk kartelen kívül, azonkívül **faredőnyöket** (ablaknak, ajtónak), léczredőnyöket (különböző színekben), ponyvaszerkezeteket stb.

E. S. Rosenthal's Erben

Bécs, (Wien)

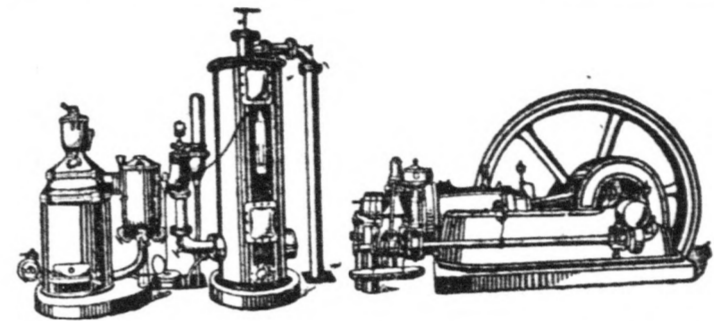
XV, Rosinagasse No. 19.

Kedvező fizetési feltételek.

Figyelem!

Mielőtt motort vesz, kérjen tőlünk ajánlatot, mert a világon a legjobb az eredeti Benz szivó-gáz motor. Anthrazit, faszén, brikett és hasonló tüzelőanyagokhoz egyaránt alkalmas.

Bármily nagyságban azonnal szállíthatok!

Benzin-, gáz- és nyersolaj-motorok legegyszerűbb kivitelben. Gazdasági és ipari célra legmesszebb menő szavatosság mellett kaphatók:

KALMÁR ÉS ENGEL

motor és gépgyárában

BUDAPEST, V. LIPÓT-KÖRUT 22.

Árjegyzék ingyen.

Szakember kiküldése díjtalan!

Olcsó árak!

Védjegy.

PATHÉFON

Isméri Ön már a különbséget a **PATHÉFON** és más beszélőgépek közt?

- A **Pathéfonnál** nem kell tűt cserélni.
- A **Pathéfon** tű nélkül játszik.
- A **Pathélemezek** soha sem karcognak, nem csiszognak, sem nem horzsolódnak, ha 20 vagy 30-szor játszottak velük.
- A **Pathélemezek** oly jók, hogy azok nem válnak hasznavehetetlenné.
- A **Pathélemezek** kellemes, értelmes, puha hangot adnak.
- A **Pathélemezeknél** senki a fülét be nem fogja.
- A **Pathéfon** egy elsőrendű művészies házihangszer, amely minden zenekedvelőnek élvezetet és szórakozást nyújt.

A **Pathészisztemát** csakis a világhírű **Pathe Frères** cég hozza forgalomba. A hangvisszaadás terén elsőrangú, mely minden konkurenciát felülmúl.

Gépek 45 koronától feljebb. 28 cm. kétoldalu lemez K. 5— 24 1/2 cm. kétoldalu lemez K. 2.75

Kérje a következő kiváló felvételeket: Fráter Loránd, Berkes cigányzenekar, Rózsa Lajos, Első honvéd-gyalogezred zenekara, Bauman, a Fővárosi Orfeum tagja, Steinhardt Géza, Weltmann hegedűművész, Kiss Károly, Kiss Mihály és ezenfelül még 20,000 nemzetközi felvételek elsőrendű zenekarok és előkelő művészekről.

Katalógus ingyen és bérmentve.

Pathé Frères, Wien I., Graben 15.

Katalógus ingyen és bérmentve.

Viszontelárusítók mindenütt kerestetnek.

Süssünk

== jó és olcsó ==

fiu és gyermekruhákat

a bekövetkező őszi és téli időnyre beszerezni

Szántó Mór és Társánál

Sátoraljaujhely.

Olcsó szabott árak!

Vesszőparipa-Liliomtej-szappan.

Legenyhébb szappan a bőr megvédésére, valamint szeplő ellen.

Minden kereskedésben kapható!

Eladó ház.

A Molnár István-utcában 21. sz. a. ház, mely 4 lakosztályból áll, eladó.

Bővebb felvilágosítás ugyanott szerezhető.

REGENSBURG, Bajfország.
 Intit. Asculap Nr. 482.
 Indakozódás ingyen.
 101. kor és nem megadás szükseges.
 "Ebredj fel" törvényesen védett szerünk.
 azonnal megvásárolható.
 hadi ártalmunk.

Sátoraljaujhelyi Villamvilágítási és Erőátviteli R.-Társ.

A tisztelt fogyasztóközönség szives tudomására hozzuk, hogy úgy a szén, mint a fémszálas izzólámpákból állandóan nagy raktárt tartunk a következő mélyen leszállított árakkal hozzuk forgalomba:

Szénszálas izzólámpák: 10, 16, 25, 32 gyertyafényű, világos darabja 72 fillér; homályos 80 fillér.

Tantárlámpák: világos vagy homályos 25 és 32 gyertyafényű darabja 3 korona. (Szénszálas izókkal szemben 50% áram megtakarítás, minden helyzetben használható).

Valódi Dr. Just-féle Wolframlámpák: (Szénszálas lámpákkal szemben 70% áram megtakarítás, minden helyzetben használható)

40, 50 gyertyafényű világos db.-ja 3-60 kor., homályos 3-85 kor.
 100 " " " " 5- kor., " " 5-20 kor.

A Wolframlámpákra nézve megjegyezzük, hogy azokat mindig a gyártási szám feljegyzésével adjuk ki s két héten belül az esetleg kiégett lámpákat díjtalanul becsereljük.

Tisztelettel:
 Sátoraljaujhelyi Villamvilágítási és Erőátviteli Részvénytársaság

Keil-lakk

legkitünőbb mázólo-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára
 Keil-féle fehér „Glasur” fénymáz 90 f.
 Keil-féle arany-fénymáz képereteknek 40 f.
 Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók
BEHYNA TESTVÉREK czégnél **S.-A.-UJHELY.**
 Eperjes: Böhrandt J. V. — Kassa: Novelly Sándor utóda.
 Kis-Szeben: Kassewitz J. János. — Varanno: Cseri Hermann.

Globin

a legjobb crême czipők

tartós fényesítésére, a bőrneműeket puhítja és hosszú időre megóvjá. Mindenhol kapható.

Zongoraterem és kikölcsönző intézet.

Uj és használt Zongorák és Pianinok legmérsékeltbb áron úgy cserébe, mint részletfizetésre kapható

Udvardi Szaniszlónál
 Sátoraljaujhelyben.

ALAPITTATOTT 1900. ÉVBEN

Első Sátoraljaujhelyi Mechanikai Hordógyár

Deutsch, Blum és Társai
SÁTORALJAUJHELY.

Van szerencsénk a n. é. közönség b. figyelmébe ajánlani tetemesen megnagyabított és gőzgépekkel berendezett

Hordógyárunkat,

hol bor, sör, szesz, likőrös, szörp, olaj és petroleumos hordók minden nagyságban készíttetnek.

Elvállalunk szesz és sörgyarak berendezését, valamint szüretelő edények készítését és minden e szakmába vágó munkákat.

Kiváló tisztelettel:
 Első Sátoraljaujhelyi Mechanikai Hordógyár
 DEUTSCH, BLUM ÉS TÁRSAI
 (Ezelőtt: Deutsch Adolf és Simon.)